

43. SUSRETI SOCIJALNIH RADNIKA
PREVAZILAŽENJE NEJEDNAKOSTI:
ODGOVORI TEORIJE I PRAKSE
SOCIJALNE POLITIKE I SOCIJALNOG RADA

ZBORNİK REZİMEA

Beograd, 2. jun 2023. godine

Izdavač

Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka
Beograd, Jove Ilića 165
Telefon: 011/3092-999, faks: 011/2491-501

Odgovorno lice:

prof. dr Dragan R. Simić

Glavni urednik:

prof. dr Jasna Hrnčić

Internet prezentacija: <https://www.fpn.bg.ac.rs/susreti-socijalnih-radnika>

E-mail: susreti.sr@fpn.bg.ac.rs

Naučni odbor

prof. dr Jasna Hrnčić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr Natalija Perišić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr Jasna Veljković, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr Zoran Vesić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr Dragana Štekel, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr Anita Burgund Isakov, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
prof. dr sc. Kristina Urbanc, Pravni fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvatska
prof. dr Vesna Leskošek, Fakultet za socijalni rad, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija
prof. dr Maja Gerovska Mitev, Filozofski fakultet, Univerzitet “Sv. Kiril i Metodij”, Skoplje, Severna Makedonija
prof. dr Vladimir Ilievski, Filozofski fakultet, Univerzitet “Sv. Kiril i Metodij”, Skoplje, Severna Makedonija
prof. dr Sanela Bašić, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, Bosna i Hercegovina
doc. dr Mehmed Đečević, Univerzitet Crna Gora – Fakultet političkih nauka, Podgorica, Crna Gora

Organizacioni odbor

prof. dr Jasna Hrnčić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
MA Danijela Pavlović, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
MA Violeta Marković, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
MA Jelena Birmančević, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
MA Miona Gajić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
MA Sanja Polić Penavić, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Srbija
Slavica Milojević, Republički zavod za socijalnu zaštitu, Srbija

ISBN 978-86-6425-111-2

Organizaciju 43. Susreta socijalnih radnika “Prevazilaženje nejednakosti: odgovori teorije i prakse socijalne politike i socijalnog rada” finansijski je pomoglo Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije.

SADRŽAJ

PROGRAM KONFERENCIJE	1
PLENARNA SESIJA	3
OKRUGLI STO	6
Tematska sesija 1. SOCIJALNE POLITIKE I SOCIJALNI RAD U SVETU NEJEDNAKIH.....	7
Tematska sesija 2. OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA VULNERABILNIH GRUPA.....	12
Tematska sesija 3. IZAZOVI SAVREMENOG PORODIČNOG ŽIVOTA.....	18
Tematska sesija 4. SOCIJALNE NEJEDNAKOSTI I RAZVOJNO DOBA.....	23
Tematska sesija 5. OSOBE SA ANTISOCIJALNIM PONAŠANJEM I NJIHOVE PORODICE U SVETU NEJEDNAKIH.....	28

PROGRAM KONFERENCIJE

10:00 – 10:30 OTVARANJE SKUPA I POZDRAVNA REČ *Moderatorica: Danijela Pavlović*

Prof. dr Dragan Simić, Dekan Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu

Prof. dr Jasna Hrnčić, Šefica Odeljenja za socijalnu politiku i socijalni rad, Fakultet političkih nauka

MA Milica Glišić, Predsednica Društva socijalnih radnika Srbije

Jovana Krstić, Predsednica Unije studenata socijalne politike i socijalnog rada

10:30 – 11:10 PLENARNA SESIJA *Moderatorica: Danijela Pavlović*

Evropski stub socijalnih prava – izazovi i prilike za nacionalnu socijalnu politiku

prof. dr Natalija Perišić

Razvoj i očuvanje etičke otpornosti socijalnih radnika

prof. dr Kristina Urbanc

OKRUGLI STO: Socijalni rad u medijima

11:10 – 11:40 *Jasna Hrnčić, Aleksandar Jugović, Vera Despotović, Sandra Perić i Slavica Milojević*

11:40 – 12:00 DISKUSIJA

12:00 – 12:30 PAUZA

12:30 – 14:00 **Tematska sesija 1. SOCIJALNE POLITIKE I SOCIJALNI RAD U SVETU NEJEDNAKIH** *Moderatorica: Danijela Pavlović*

1. Budućnost primene pristupa socijalnog investiranja - efekti i dileme u smanjenju socijalnih nejednakosti

Suzana Mihajlović Babić

2. Mere socijalne politike za smanjenje siromaštva starijih u Evropskoj uniji

Danijela Pavlović, Jelena Birmančević i Tamara Stojanović

3. Politika podrške socijalnom uključivanju Roma u Republici Srbiji - stanja i perspektive

Snežana Simović i Nataša Milošević

4. Nejednaki u borbi za nejednake: Ko zastupa socijalne radnike i radnice?

Marija Petrović i Sandra Perić

5. Stavovi socijalnih radnika u Srbiji o perspektivama razvoja profesije i unapređenja položaja socijalnih radnika kroz strukovna udruženja

Violeta Marković, Gordana Marčetić-Radunović i Tamara Gačević

12:30 – 14:00 **Tematska sesija 2. OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA VULNERABILNIH GRUPA** *Moderatorica: Jelena Birmančević*

1. Dostupnost usluga u funkciji osnaživanja korisnika socijalne zaštite

Vera Petrović, Milica Cvetković-Radenković, Milica Selkić i Anastasija Zdravković

2. Romi u Srbiji između diskriminacije i integracije

Nada Raduški

3. Doprinos mera podrške kvalitetu obrazovnog iskustva učenika romske nacionalnosti

Milica Stojanović

4. Zaštita lica sa invaliditetom od diskriminacije na primjeru Crne Gore

Buđa Methadžović i Vedran Vujsić

5. Dostupnost usluga i modela lečenja alkoholizma: odgovori prakse za prevazilaženje nejednakih početnih pozicija

Milena Despotović

6. Usluge socijalne zaštite namenjene deci i porodicama u migracijama u Republici Srbiji

Tamara Stojanović i Violeta Đorđević

12:30 – 14:00 Tematska sesija 3. IZAZOVI SAVREMENOG PORODIČNOG ŽIVOTA
Moderatorica: Sanja Polić Penavić

1. Programi prevencije ranih brakova u romskim porodicama
Tara Stajić, Miljana Marić Ognjenović i Ivana Mihić
 2. Pokušaj sagledavanja fenomena zanemarivanja dece u Srbiji
Slavica Komatina
 3. Razvod braka kao izvor nejednakosti
Dejan Pavlović i Anna Bérešová
 4. Određivanje najboljeg interesa dece i roditelja u slučaju razvoda braka
Dragutin Nikolić
 5. Podrška porodici: angažovanje članova porodice stručnih radnika i socijalnoj zaštiti u postizanju pozitivnih promena u porodici
Sanja Polić Penavić
-

12:30 – 14:00 Tematska sesija 4. SOCIJALNE NEJEDNAKOSTI I RAZVOJNO DOBA
Moderatorica: Violeta Marković

1. Mentalno zdravlje adolescenata koji borave u ustanovama učeničkog standarda – izazovi u radu u svetu nejednakosti
Ana Stanković
 2. Prevazilaženje nejednakosti između stručnjaka i porodilja i adno angažovanih vanradnog odnosa
Bojana Dimitrijević
 3. Pristup pravdi i prava na rad starijih osoba: izazovi za ostvarenje jednakosti
Teodora Hrnjaković, Nataša Todorović i Milutin Vračević
 4. Gerontousluge, pomoć i nega u kući starim i bolesnim licima
Saša Stepanović i Vladimir Ilić
 5. Starija osoba kao korisnici medija u Srbiji
Marijana Matović, Snežana Milin Perković i Natalija Perišić
-

12:30 – 14:00 Tematska sesija 5. OSOBE SA ANTISOCIJALNIM PONAŠANJEM I NJIHOVE PORODICE U SVETU NEJEDNAKIH
Moderatorica: Miona Gajić

1. Percepcija čenaša i skustvom i nasilja u partnerskom odnosu i institucionalnom odnosu i odgovoru na njihove potrebe
Tanja Ignjatović, Jovana Markulić i Anja Zečević
 2. Karakteristike i prevencija femicid - suicid slučajeva učinjenih u trenim i oružjem u intimnoj partnerskoj relaciji
Tanja Pavlov, Tanja Ignjatović i Vedrana Lacmanović
 3. Pozicije i potrebe dece i roditelja u državanju kazne zatvora u Republici Srbiji
Violeta Đorčević i Jasna Hrnčić
 4. Socijalna reintegracija osuđenih i socijalni rad
Danijela Ristić
 5. Značaj centara za socijalni rad u pripremi i za opust osuđenih osoba
Nevena Janjić i Ilija Jovanović
-

Pozicija i potrebe dece roditelja na izdržavanju kazne zatvora u Republici Srbiji⁶

Violeta Đorđević

Institut za srpsku kulturu, Leposavić

Jasna Hrnčić

Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka

Deca roditelja na izdržavanju kazne zatvora se nalaze na samoj margini u Republici Srbiji, izmičući iz vida kako državnom, tako i nevladinom sektoru. Cilj rada jeste analiza pozicije i potreba dece roditelja koji su na izdržavanju kazne zatvora u Republici Srbiji, i analiza usluga socijalne zaštite koje im se pružaju. Sprovedeno je mešovito istraživanje deskriptivnog tipa i transferalnog dizajna. Uzorak je obuhvatao devetoro dece očeva na izdržavanju kazne zatvora, uzrasta od 4 do 22 godina, iz sedam porodica iz Leskovca, kao i sedmoro njihovih staratelja/hranitelja/roditelja i 16 stručnih radnika Službe za zaštitu dece i mladih Centra za socijalni rad u Leskovcu. Tehnike prikupljanja podataka su bile: polustrukturisani intervju sa decom zatvorenika i sa njihovim starateljima/hraniteljima/roditeljima, analiza sadržaja dosijea dece i upitnik za stručne radnike, kreiran za potrebe istraživanja. Podaci su prikupljeni tokom 2021. i 2022. godine. Rezultati pokazuju da je svoj deci i mladima zatvaranje oca bilo stresno iskustvo. Većina njih ostvaruje kontakte sa ocem u zatvoru, ali retko i pod stresom. Ona se bore sa stigmatizacijom, često imaju narušene odnose sa roditeljima, vršnjacima i nastavnicima i skloniji su problemima u ponašanju i zdravstvenim problemima. Izražavaju širok raspon potreba, od toga da ostanu u hraniteljskoj porodici, do toga da nastave školovanje. Usluge socijalne zaštite nisu prilagođene potrebama ove dece i mladih. Nalazi istraživanja ukazuju na potrebu za unapređenjem usluga socijalne zaštite ove dece i mladih, koja više odgovara njihovom položaju i potrebama, kao i za sprovođenjem istraživanja koje bi obuhvatilo veći uzorak dece i njihove roditelje na izdržavanju kazne zatvora.

Ključne reči: roditelji na izdržavanju kazne zatvora, deca, najbolji interes dece, socijalni rad, socijalna zaštita.

⁶ Rad je finansijski podržan Planom naučnoistraživačkog rada koji finansira Ministarstvo nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije.